

Катерилъ се е по дърветата и скалилъ да взима яйцата на птицигъ изъ гнѣздата и пр. Съ една дума, „употрѣбявалъ е за храна всичко онова, което стомахътъ му не отказвалъ да смила. Отъ време на време сполучвалъ е да хване или убие нѣкое по-едро животно и само тогава се е нахранвалъ по-добре. Тѣлото си е обличалъ съ кожи, а понеже не е умѣлъ да си строи жилище зиме е прекарвалъ въ пещеритѣ.

Металитѣ не му сж били познати. Всички орждия и оржжия, отъ които е ималъ нужда, е приготвялъ отъ дърво, кости, рога, а най-вече отъ камъкъ. Ето защо, тия далечни времена сж познати въ науката съ името **каменна епоха**. Къмъ края на тази епоха, нѣщо около 5000 год. преди Христа, човѣкъ за пръвъ пѣтъ захваща да обработва почвата. Тогава успѣва и да опитоми нѣкои животни. Така той едновременно става земеделецъ и пастирь.

* * *

Това нововъведение въ стопанския животъ е имало твърде голѣмо значение за по-нататъшното развитие на човѣчеството. Тѣзи мирни занятия все повече и повече сж смекчавали нравитѣ на нашия прадѣдъ. Сега той не е вече тѣй кръвожаденъ и свирепъ, както е билъ по-рано. Обезпеченъ отъ къмъ храна, ималъ е повече свободно време да мисли, по какъвъ начинъ би могълъ да си нареди живота по-добре.

Съ появата на земедѣлието и скотовѣдството, на много мѣста той напуща пещеритѣ и почва да си строи жилища — единъ видъ землянки, които, събрани по нѣколко на едно мѣсто, сж образували малки селца. По такъвъ начинъ се появяватъ малкитѣ общества, които, по късно, се развили въ добре уредена държава.

Нека сега видимъ по какъвъ начинъ първобитниятъ човѣкъ се е научилъ да сѣе хлѣбнитѣ растения, кои отъ тѣхъ сж му били познати, и какъ е обработвалъ земята.

Това не е станало отведнажъ, а постепенно.

Ние казахме, че много пѣти човѣкъ е билъ принуденъ да скита и събира разни плодове. Той е опитвалъ и разнитѣ семена на растенията. Едни сж били много твърди, други имали неприятенъ вкусъ, а трети намиралъ много удобни за храна. Въ това число сж били зърната на **житото, ечемика, овеса и просото**. Но да събере нуждното количество семена, за да нахрани себе си и близкитѣ си, той е билъ принуденъ да обхожда голѣми пространства и често пѣти да излага живота си на опасностъ. Отъ друга страна опитътъ го научилъ, че семена, заровени въ земята, следъ известно време поникватъ и даватъ сжщия плодъ. Ето сега у него се явява щастливата мисль: вмѣсто да скита и събира тия семена, не може ли да ги засѣе около селището си и да чака да